

SOFTWAREVÝ QUAS 89

ČERVEN 2014

Příjemné rozhraní mezi člověkem a jeho softwarem

- Windows 8
- SQL 2014
- Zdroje informací
- Užitečné expertní služby
- Inspirace

POTŘEBUJETE
PENÍZE PRO IT?

A UMÍTE SI O NĚ
SPRÁVNĚ ŘÍCT?

SMYSLNÉ MYŠLENKY

Napadají vás nějaké, když vidíte ty prachy všude kolem?

Možná bychom si ale měli ujasnit, že čistě mechanicko-lingvisticky vzato, jsou smyslné nápady opakem těch nesmyslných. Či těch beze smyslu.

Zdává se mi poslední dobou, že se lidé příliš lehce vzdávají snahy o nalezení smyslnosti. No dobrá, přestanu jítřit pocity pánské i dámské části našeho čtenářstva a odvádět vaši mysl lechtivými směry, a budu konvenčněji říkat: o nalezení **smysluplnosti**. Ale pochopte! Já si už ani netroufám chtít po nikom, aby měl v konání smyslu **plno**. Docela by mi stačilo, kdyby se všichni, s nimiž se setkávám, komunikují, spolupracují, na smysl ohlíželi, kdyby o něm přemýšleli, kdyby jej hledali. Protože hledání velmi pozitivně ovlivňuje nalezení. I když to není, pravda, podmínka nutná.

A přece: když jde o nacházení smyslu v činnostech, které vykonáváme, v penězích, které utrácíme, v čase, který strávíme, ve výkonech, kterých dosahujeme... vídávám, že jsme ochotni se vrhnout na dráhu a trhat na ní rekordy, aniž bychom se ptali, kam nás ta trasa zavede, jestli jsme tam někdy chtěli být, k čemu to nám či komukoli bude dobré. A jestli to doopravdy **chceme**. Často z pohodlnosti či se sklopenou hlavou zaměňujeme a dokonce i aktivně vydáváme prostředek za cíl.

Místo: *K čemu to má být dobré? se ptáme: Kolik to stojí?* Místo: *Jak vám to pomůže...*, říkáme: *Dám vám to laciněji.* Místo: *Proč to chceš?* odpovíme rychle Ano nebo Ne – a je to! A pak máme

menší útratu dočista vyhozených peněz a menší ztrátu naprosto promrhané energie. Parádní výsledek zkratky okolo definování cíle.

Otupujeme. Děláme věci proto, že „se to tak dělá“, nebo proto, že „oni se na to ptali“ – a my se tazatelů či sami sebe neptáme, PROČ se vlastně ptali zrovna na „to“, což je věčná škoda, protože kdybychom doopravdy **pochopili** otázku, poskytli bychom na ni relevantní odpověď. Ne nesmyslnou, ne beze smyslu, ne takovou, která žádný smysl nedává. A pokud bychom ji neměli, vrátili bychom se zpátky ke zdroji či k přemýšlení a trvali na tom, že odpověď, kterou hledáme, musí mít smysl, protože jedině tak naplníme své zadání. Ne: odpovím cokoli a odškrtnu si Splněno.

Co nám to schází? Fantazie? Schopnost domýšlet? Ochota domýšlet? Ochota vůbec přemýšlet nad tím, co dělám a proč... a zda to dává smysl? Možná jsme jen zlenivěli. Třeba je to prostě únavou. Možná ztrácíme víru, že život a svět musí mít nějakou logiku. Mrzí mě, když vidím, jak jsou už teď unavení či bez víry lidé o generaci mladší, od nichž bych právě čekala, že budou volat: *Já tomu chci rozumět. Pomoz mi to pochopit. Nech mě nad tím přemýšlet, přijdu si na to!* A trochu mě to děsí. Protože, co když se za nimi ten smysl doopravdy ze světa vytratí?

Ale to ne. Vždycky se najdou ti, kterým nedá spát smysluplnost bytí a vlastního činění, a budou ji tvrději hledat a nepřestanou přemýšlet a ptát se, dokud ji nenaleznou.

Přeju vám, abyste se jimi obklopili.

■ Darina Vodrážková ■

NEJLEPŠÍ POKRYTÍ PRO SQL 2014

Při přechodu na verzi 2014 se můžete těšit zejména na pokrok v oblasti zvýšení výkonu, schopnosti integrovat různá data a snazší migrace do cloudového prostředí. V rozhodování o pořízení nové verze však nezapomeňte také na rozšířená práva, která zajišťuje pokrytí Software Assurance. U licencí SQL Server 2014 přinese mnohem větší flexibilitu a jistotu, která je u „centrálního mozku firmy“ téměř nezbytná.

Zásadní výhody SA jsou právo na provoz pasivní instance pro podporu v případě výpadku, právo na volný pohyb licence v rámci serverové farmy a také právo na studenou zálohu. Pro edici Enterprise je aktivní Software Assurance také cestou k neomezené virtualizaci, což je zajímavé zejména pro rozsáhlé datové sklady. Samozřejmě nesmíme zapomenout ani na standardní práva SA: právo na nové verze, rozložení platby, podporu 24x7 nebo třeba e-learning. Více informací o licencích SQL Serveru a výhodách Software Assurance najdete v článku na straně 14. Jejich aplikaci na potřeby konkrétního prostředí a scénáře s vámi ochotně proberou naši konzultanti.

SLEVA NA VISUAL STUDIO TEST PRO S MSDN

Pokud jste nestihli využít již minule ohlášené 35% slevy na **Visual Studio Test Pro** s MSDN, nezoufejte. Zvýhodněná cena byla prodloužena **do konce června** ve všech třiletých programech. Můžete si tak velmi výhodně dopřát vlastnosti nového Team Foundation Serveru a Visual Studia 2013 nejenom pro vývojáře, ale zejména pro profesionální týmy testerů a projektové manažery. Více o přínosech a užitečnosti Team Foundation Serveru se píše v článku na straně 19.

NÁSTROJE PRO SPRÁVU DESKTOPŮ 2014

Od 1. května je k dispozici nová verze balíčku nástrojů **Microsoft Desktop Optimization Pack 2014 (MDOP)**. Aplikace z MDOP zlepšují správu počítačů, snižují nároky na správu prostředí, a tím snižují celkové náklady na IT.

- Advanced Group Policy Management – nástroj pro pokročilou administraci skupinových politik

CO VÁS ČEKÁ UVNITŘ ČÍSLA 89?

sam in the box.....	7
cesta za know-how.....	9
windows 8.1	11
sql server 2014 – licence	14
risk and health assessment program....	16
team foundation server	19
celopodnikové smlouvy.....	20

Není-li uvedeno jinak, jsou všechny ceny v tomto čísle bez DPH a mohou se měnit s pohybem kurzu zahraničních měn.

- Aplikační Virtualizace Microsoft (App-V) – nástroj pro virtualizaci aplikací na koncových stanicích
- Microsoft Enterprise Desktop Virtualization (MED-V) – nástroj, který řeší distribuci a provoz virtuálních strojů, Windows XP v prostředí Windows 7 (nikoliv Windows 8)
- User Experience Virtualization (UE-V) – zajišťuje možnost přenášení uživatelského nastavení a souborů mezi různými instalacemi desktopového operačního systému
- Microsoft BitLocker Administration and Monitoring (MBAM) – nástroj pro centrální správu a konfiguraci šifrování disků pomocí BitLocker
- Diagnostic and Recovery Toolset (DaRT) – sada nástrojů, umožňující provést opravu operačního systému

DAQUAS
doporučuje a dodává
platformní řešení
společnosti Microsoft

Microsoft Partner
Gold Software Asset Management
Gold Volume Licensing
Silver Midmarket Solution Provider
Silver Hosting

WINDOWS SERVER STANDARD VÝHODNĚJI

Serverový operační systém nyní můžete pořídit o **10% levněji**, pokud si zvolíte jednorázovou smlouvu Open License. Sleva platí na samostatné licence i na licence s dvouletým pokrytím Software Assurance pro edice Standard a Datacenter, je dostupná při objednání do **22. května 2014**. Při kalkulaci nezapomeňte spočítat fyzické procesory, protože každé dva budou vyžadovat jednu přiřazenou licenci. Volba vhodné edice bude záviset na míře virtualizace ve vašem prostředí. Na ničem jiném nezáleží, edice jsou naprosto identické. Pokud se neradi rozhodujete bez podpory znalců, neváhejte se na nás obrátit.

NOVÝ PŘÍRŮSTEK DO RODINY OFFICE

Společnost Microsoft uvolnila do veřejného testování nástroj Office Mix. Jedná se o doplněk pro PowerPoint 2013, který převede klasickou prezentaci na interaktivní prezentaci v HTML5. Office Mix poskytuje uživatelům možnost zaznamenávat zvuk, video, ručně psané poznámky a vložit je do prezentace. Dále je možné vkládat kvízy a cvičení či jiný interaktivní obsah. Poté lze vytvořený obsah nahrát do cloudu, odkud ho mohou pomocí linku sdílet ostatní uživatelé, kteří přistupují prostřednictvím webového prohlížeče. Dá se tak snadno sledovat, kdo prezentaci viděl, kdo a jak udělal jaký test atd. Tato aplikace zřejmě nalezne uplatnění především v oblasti vzdělávání a sdílení znalostí.

KONEC TRVALÝCH LICENCÍ ADOBE CS

Společnost Adobe oznámila ukončení prodeje komerčních licencí Creative Suite, které obsahují profesionální programy pro zpracování grafiky a videa. Ukončení se týká celých balíčků i jednotlivých nástrojů. Poslední den pro objednání licencí Adobe CS6 je **30. května 2014**. V současné době již nelze

zakoupit krabicové verze, takže po tomto datu již nebude možné trvalé licence Adobe CS6 získat.

Od začátku června 2014 budou tyto nástroje k dispozici pouze v rámci pronájemní roční licence Creative Cloud (CC). Adobe **Creative Cloud for teams** je nová forma pro poskytování licencí k softwaru Adobe firmám a organizacím. Zahrnuje předplatné na software, cloudové služby a mimo jiné i nárok na aktuální verze softwaru. Pro ověření licence je nutné jednou za 99 dní připojit daný počítač k Internetu.

Adobe nabízí dva plány předplatného Creative Cloud for teams – Complete plan a Single App plan. Complete plan zahrnuje všechny desktopové aplikace Adobe CC, speciální služby a další prémiové funkce a výhody. Potřebujete-li ovšem jen jeden CC produkt, jako např. Photoshop CC nebo Illustrator CC, máte k dispozici Single App plan pro zvolený samostatný produkt. Obě varianty lze kombinovat a organizace může současně používat v jednom účtu Creative Cloud několik licencí Complete a k tomu další licence Single App různých aplikací.

Do 30. 5. 2014 lze zakoupit licence Adobe Creative Cloud for Teams Complete **se slevou 40%** a Adobe Creative Cloud for Teams Single App **se slevou 30%**. Pokud se chcete dozvědět více, kontaktujte nás.

NOVÁ VERZE GRAFICKÝCH NÁSTROJŮ COREL

CorelDRAW Graphics Suite X7 představuje balík nástrojů pro profesionální práci s grafikou. Nová verze přináší upravené uživatelské rozhraní a možnost volby rozhraní podle náročnosti – od začátečnické po profesionální. Vylepšení a novinek je celá řada, například byla dostatečně zlepšena možnost spolupráce a sdílení dokumentů. Kompletní sada nástrojů zahrnuje vedle klasického vektorového CorelDRAW a rastrového Photo-Paintu ještě nástroje PowerTrace pro převod rastrové grafiky na vektory, Website Creator pro návrh webových stránek a další. Součástí je také přístup k 10 000 clipartům a obrázkům, 2 000 fotografiím, 1 000 písmům typu OpenType nebo například 350 profesionálně navrženým šablonám.

AKTUALITY SPOLEČNOSTI GFI

OCHRANA KONCOVÝCH STANIC A MOBILNÍCH ZAŘÍZENÍ

Antivirový software na koncových stanicích je dnes již samozřejmostí a začíná se usazovat i na přenosných zařízeních, jako jsou tablety a chytré telefony. GFI VIPRE Antivirus Business spojuje klasický zabezpečení s funkcí patch management, díky čemuž jednoduše zaelíte všechny bezpečnostní mezery. Navíc poskytne centrální správu a ochranu pro mobilní zařízení s iOS a Android. Podporované platformy pro nasazení agenta jsou Microsoft Windows (včetně serverového operačního systému), Mac OS X, iOS a Android. Pro firemní prostředí existují dvě edice – VIPRE Antivirus Business a VIPRE Antivirus Business Premium. Vyšší edice obsahuje navíc patch management, Antiphishing, možnost blokování přístupu na škodlivé weby a firewall. Centrální správu lze nainstalovat on premise, nebo využít správu pomocí hostované administrátorské konzole v datacentrech GFI.

V současné době došlo ke všeobecnému snížení cen GFI VIPRE Antivirus Business. **Do konce června** lze navíc získat licenci VIPRE Antivirus Business nebo VIPRE Antivirus Business Premium na **3 roky za cenu 2 let**. Pokud se chcete dozvědět více, kontaktujte nás.

INTERNÍ INFRASTRUKTURA POD KONTROLOU

GFI EventsManager vám pomůže vytěžit, utřídit, využít a uchovat informace, které se na vás valí ze všech systémů v podobě logů a vy je máte mít pod kontrolou už kvůli právním požadavkům a předpisům. Obsahuje funkce pro aktivní monitorování sítí a serverů, které jsou využívány i v jiném softwaru společnosti GFI – NetworkServerMonitor. Ten aktivně sleduje hardwarová zařízení, síťovou infrastrukturu, aplikace a služby v reálném čase. Pokročilý monitoring spolupracuje se systémem pro sledování logů, čímž poskytuje možnost hlídat nejrůznější hlediska provozu IT, včetně funkčnosti a dostupnosti síťových protokolů, výkonnosti síťových zařízení, využití a výkonnosti serverů a infrastrukturních služeb.

Do konce května mohou uživatelé softwaru GFI NetworkServerMonitor v rámci platné podpory přejít na software GFI EventsManager – Active monitoring **zdarma** nebo si zakoupit vyšší edici

GFI EventsManager Complete s **30% slevou**. Uživatelé bez platné podpory SMA si mohou zakoupit licenci obou edic EventsManageru se **slevou 30%**. Pokud se chcete dozvědět více, kontaktujte nás.

KOMPLETNÍ SPRÁVA PODNIKOVÝCH SÍTÍ WI-FI

Společnost GFI představila cloudové řešení určené pro správu a zabezpečení firemních sítí Wi-Fi. Tento produkt reaguje na trend BOYD a rostoucí počet soukromých mobilních zařízení do nich připojených. GFI WirelessSentry má IT administrátorům umožnit snadno monitorovat, spravovat a zabezpečovat podnikové bezdrátové sítě, optimalizovat jejich výkonnost a chránit uživatele před bezpečnostními hrozbami, bez ohledu na hardwarovou platformu. Tento produkt využívá cloudovou konzoli a senzor nainstalovaný na zařízení umístěné v blízkosti každého přístupového bodu. Řešení zahrnuje systém detekce narušení bezdrátové sítě a monitorování její propustnosti. GFI WirelessSentry dále umožňuje označit vybraná zařízení jako VIP. Jakkmile se toto zařízení připojí do interní sítě, dojde k okamžitému odeslání upozornění obsahujícího zároveň jeho polohu.

AKTUALITY SPOLEČNOSTI ESET

eset ESET Gold Partner

NOVÁ VERZE OCHRANY PRO CHYTRÉ TELEFONY

13. května uvedla společnost ESET na trh novou verzi softwaru na zabezpečení mobilních telefonů a tabletů **ESET Mobile Security pro Android**. Základní verze zdarma nabízí ochranu v reálném čase, volitelnou kontrolu, detekci potenciálně nechtěných aplikací, lokalizaci GPS, vzdálené zamknutí, zvukovou sirénu atd. Placená prémiová verze obsahuje širší možnosti ochrany a kontroly mobilního zařízení. Dovoluje například audit aplikací, plánování kontrol, anti-phishing, vzdálené smazání, blokování SMS a volání podle času, skupin nebo volajících.

Mezi novinky patří třeba možnost vzdáleného ovládní zařízení pomocí portálu my.eset.com, dále lze naplánovat automatickou kontrolu při nabíjení zařízení a také došlo k drobným změnám v uživatelském rozhraní.

ESET Mobile Security pro Android je určen především pro domácnosti nebo malé společnosti, které nevyžadují hromadnou vzdálenou správu všech

mobilních zařízení. Pro ty, kdo vzdálenou správu vyžadují, ať už z důvodu většího počtu zařízení nebo potřeby efektivnějšího dohledu a kontroly, je určena verze ESET Endpoint Security pro Android, která obsahuje integraci s ESET Remote Administrator.

AKTUALITY SPOLEČNOSTI SYMANTEC

JINÉ CESTY K ŘEŠENÍ

Registered Partner

Někteří partneři zaměřeni na technologie společnosti Symantec umějí nabídnout její produkty na bázi měsíčních plateb a hostovaných řešení. Víme, kteří to jsou, a rádi vás s nimi spojíme! Pro více informací nás kontaktujte telefonicky nebo pomocí e-mailu.

ZÁLOHOVÁNÍ VIRTUÁLNÍCH SERVERŮ STÁLE O 65% LEVNĚJŠÍ

Symantec Backup Exec 2012 V-Ray Edition umožňuje ochránit vaše virtuální prostředí (VMware či Hyper-V). Licence V-Ray Edition se dělí na host serveru, počet a typ licencí se určuje na základě počtu fyzických procesorů a jader. Na serveru pokrytém licencí lze chránit všechna virtuální prostředí, včetně aplikací.

Pro zmenšení objemu ukládaných dat, zkrácení zálohovacích oken a snížení nároků na síť je k dispozici integrovaná deduplikace. Zálohovat lze na dis-

ky i pásky. Samozřejmostí u Backup Exec 2012 je schopnost zálohy jednoduše a rychle obnovit. K dispozici jsou funkce Bare Metal Disaster Recovery, možnost provést obnovu na jakýkoli fyzický server nebo do virtuálního prostředí. Obnovovat lze jak celé virtuální stroje, tak jednotlivé složky, soubory, maily, dokumenty SharePoint, objekty Active Directory apod.

Symantec Backup Exec 2012 V-Ray Edition je určena především do prostředí s vysokou mírou virtualizace, kde velice usnadňuje a zefektivňuje ochranu dat virtuálních serverů.

Speciální produkty **V-RAY PLUS** navíc kromě zlevněné licence V-Ray obsahují i aplikačního a databázového agenta pro zálohování samostatného fyzického serveru. Touto cestou lze sjednotit zálohování fyzických a virtuálních serverů prostřednictvím jediné licence.

Do 31. května 2014 se dají získat nové licence Symantec Backup Exec 2012 V-Ray Edition **se slevou až 65 %**. Sleva se vztahuje i na akademickou sféru a státní správu.

Jiný způsob, jak řešit licence pro produkty Symantec Backup Exec, je založen na principu objemu zálohovaných dat. Jedna licence pokrývá 1 TB dat.

Symantec Backup Exec 2012 Capacity Edition obsahuje licenci na Media Server, neomezený počet agentů pro Windows Server, Linux, aplikační servery a databáze, VMware a Hyper-V, dále zahrnuje deduplikaci a všechna rozšíření pro storage a management.

Informace o produktech společnosti Symantec a různých cestách k nim vám rádi poskytneme na telefonech a e-mailu obchod@daqas.cz.

SOFTWAREVÝ QUAS www.daqas.cz/quas

Komunikační rozhraní mezi našimi klienty, našimi službami a naším partnerstvím (distribuce na adresy obchodních partnerů a při akcích, kterých je DAQUAS účastní)
adresa DAQUAS, s.r.o., Anny Letenské 7, 120 00 Praha 2, **webové stránky** www.daqas.cz, **e-mail** daqas@daqas.cz
telefony +420 222 51 22 01, +420 603 44 24 34, **fax** +420 222 51 22 02
obchodní a licenční informace (obchod@daqas.cz), **Infocentrum MSDN** (msdn@daqas.cz)
bezpečnostní produkty (security@daqas.cz), **pro poskytovatele služeb** (spla@daqas.cz)
změna kontaktních údajů (quas@daqas.cz)

vychází 4x ročně ■ uzávěrka tohoto čísla 14. května 2014 ■ náklad 3100 výtisků
příští číslo vyjde v září 2014 ■ ISSN 1210-440X

Není-li uvedeno jinak, jsou všechny ceny v tomto čísle bez DPH a mohou se měnit s pohybem kurzu zahraničních měn.

Dostal se k vám Softwarový QUAS náhodou a chcete číst i příští číslo? Pro to, abyste se zařadili mezi jeho pravidelné adresáty, stačí málo: pořizujte software nebo konzultační služby u společnosti DAQUAS.

*Všechny texty jsou autorské a byly napsány k užítku a potěšení společnosti DAQUAS, s.r.o. a jejích klientů.
Chcete-li odtud přebírat články, či jejich pasáže, nezapomeňte uvádět zdroj, jinak porušujete nejen ustanovení autorského zákona, ale co horšího – též mravy ustálené mezi slušnými lidmi.*

CHCETE TO ZABALIT? JE TO NA MAŠLI...

> *Je pro vás cena za dodržování licenčních pravidel příliš vysoká? Čím a jak se to měří? Obecně platí, že 40 % rozpočtu IT jde na software, jen 20 % na hardware. Přesto poctivě děláme inventury majetku a podepisujeme předávací protokoly. Objem nákladů na software je dvojnásobný a navíc zde hrozí i pokuty a tresty, jenže je leckde zatím mimo zorné pole manažerů a správců. Většinou leží spolu s dalšími kostlivci ve skříni. Může tam v klidu zůstat, nebo jsou rizika příliš vysoká?*

Co všechno může zkomplikovat nedostatečná správa softwarových prostředků, jsme podrobněji popisovali již v dřívějších číslech magazínu Softwarový QUAS (číslo 86, Rámcová studie SAM – k čemu to?, číslo 88, Jste riziková skupina?). Potenciální problémy, které vás mohou ohrozit, shrnuje i rámeček.

Souhrn typických rizik spojených se správou softwarových prostředků

- neznalost licenčních podmínek
- nedostatečná evidence dokladů k prokázání legálního nabytí licencí
- nedostatečná nebo decentralizovaná evidence a přiřazení licencí
- chybějící znalosti pro správné použití auditních či detekčních nástrojů
- nedostatečné procesy pro řízení licencí a udržení kontroly nad správou
- nedefinovaná pravidla pro užívání a instalování softwaru uživateli
- licenční řešení přístupu externích uživatelů (typicky návštěvníci webových stránek, dodavatelé, apod.)
- provoz virtualizovaných aplikačních serverů na nelicencovaných fyzických serverech
- dodržování minimální doby, během níž nelze přiřazení měnit
- chybné použití tzv. runtime licencí dodaných s aplikací
- licenční řešení virtualizovaných desktopů (VDI / RDS)

Nu, není těch kritických míst zrovna málo. Nelekejte se ale, nejste na ně sami. Tu mašli není potřeba dávat na krk, ale na krabici. Na krabici se SAM. A SAM, to je Software Asset Management. Neboli česky správa softwarových prostředků. Tím však nemyslíme černou krabici plnou přání, stížností a nejasností, ale čistou a průhlednou výlohu, kde je k vidění to, zač se vůbec nemusíte stydět.

ASPOŇ PŘIHRÁDKA

Většina organizací, které potřebují otevřít skříň s licenčními kostlivci, sáhne rychle po přihrádce s nápisem *Inventura softwarových prostředků* nebo také **Softwarový audit**. Při něm poměrně pracně posbírají všechny uživatele, počítače, notebooky, terminálové stanice, fyzické i virtuální servery a zakoupené softwarové licence a to všechno sesypou do přihrádky. Následuje pak o něco pracnější rozmotávání a přiřazování licencí, uživatelů a zařízení mezi sebou. Ti více znalí, informovaní, při tom nezapomenou ani na externí uživatele a podrobnou analýzu serverů. Přihrádka je plná k prasknutí a hlava zodpovědného jedince také.

Nejen pro komplikované scénáře se vyplatí využít pomoc **zkušeného licenčního partnera**. Ve dvou se to lépe táhne. Partner zná nejčastější chyby z praxe, licenční omyly nedělá, nýbrž nachází a pomáhá opravit, ovládá *best practices* pro jejich řešení, a firmě tak může ušetřit až polovinu práce, která rozhodně není zadarmo a zabere čas, jenž se dal využít užitečně i jinak. Výsledkem inventury je vysněný pořádek v licencích, který může sloužit například jako podklad pro plánovaný nákup softwaru nebo při akvizici společnosti.

KLADIVO NA ČARODĚJNICE...

Některí správci vsadí raději na **auditní nástroj**, který je komplexní a zdánlivě vševědoucí. Nelze však zapomínat, že se stále jedná pouze o *nástroj*. Zcela jistě poskytne přehlednější a bytelnější ohrádku. Ale stejně jako kladívko a hřebíky, nebo páječka a cín, i použití auditního nástroje vyžaduje kus zručnosti a zkušenosti pro správné používání. Především chybějící licenční know-how způsobuje fakt, že až 90 % organizací s nasazeným auditním nástrojem by neprošlo softwarovým auditem bez nálezu (Gartner, 2013). Nástrojům navíc hází klacky pod nohy i složitý licenční svět serverů, který lze zkrátit jen s velkou dávkou kuráže (nebo raději znalosti). Po hodinách a hodinách usilovné práce a s myšlenkami „již nikdy více“ zastrčí správce IT přihrádku

s uspořádanými licencemi konečně zpátky do skříně. Bohužel už zapomíná na to, že příhrádka nemá dno, a jakmile s ní pohne, může začít s úklidem téměř od začátku. Jakákoli změna hardwarové infrastruktury, instalovaného softwaru nebo s ním pracujících uživatelů má totiž vliv na schopnost organizace i nadále dodržet licenční pravidla.

RADĚJI KRABICE

Kdo nechce opakovat softwarový audit stále dokola, má také řešení. **Procesy SAM** pro řízení licencí udělají z příhrádky-ohrádky krabici s pevným dnem a pomohou udržet licence dlouhodobě pod kontrolou. Procesy SAM definují pravidla a postupy pro celý životní cyklus softwaru počínaje žádostí uživatele přes nákup a evidenci až po přiřazování a recyklaci licencí. Jakmile se jednou udělá v krabici pořádek, dá se přenášet, jak se vám líbí. A potřebné informace jsou přitom stále pohromadě a dostupné kdykoliv na počkání.

Přestože pomocí procesů si může správce značně zjednodušit život, není to perpetuum mobile. I na procesy musí někdo dohlížet a starat se o inventurní seznamy a dokumentace ať už v auditním nástroji nebo jiných evidencích. V licenčním světě tuto roli zastává garant SAM. Velké společnosti možná snáze najdou vhodného kandidáta na tuto pozici mezi zaměstnanci. Pro malé a střední firmy však může průběžná správa licencí znamenat zásadní problém nejen kvůli nedostatku interních kapacit, ale i pro chybějící know-how. Především takovým organizacím je určeno naše řešení **SAM in the BOX**, které zadavateli poskytne v oblasti správy licencí maximální pohodlí.

DNO I VÍKO A BEZ STAROSTÍ

Ať už máte svou příhrádku s licencemi naplněnou sběrem dat, nebo jste s úklidem ještě ani nezačali, DAQUAS SAM in the BOX vám může zajistit komplexní a konsolidované řešení pro dodržení licenčních pravidel. Nejenže provedeme softwarový audit a uklidíme vám licence do krabice s pevným dnem, ale ještě vám k ní přidáme víko i s mašlí. Jen minimum práce zůstane na vašich bedrech, o pořádek v softwarových licencích se s vámi bude starat celý tým certifikovaných profesionálů. K plnému servisu nám budou stačit průběžné zprávy o změnách ve vaší hardwarové infrastruktuře, doklady k novým nákupům licencí, informace o úpravách serverů a výměně zaměstnanců. Komplikované otázky můžete pustit z hlavy. Aktuální a přesné vyhodnocení dostanete v pravidelných intervalech nebo na vyžádání.

Výběr vhodných komponent našeho řešení SAM in the BOX vám rádi připravíme na míru a cena vás jistě nezklame. Náklady na průběžnou roční správu licencí jsou třetinové oproti jednorázovému úklidu! Netrapte se s licencemi sami. Je to na peč-

livost náročná a značně odborná práce, která vám zabere kapacitu, již můžete efektivně a užitečněji věnovat požadavkům a přáním svých uživatelů.

■ Lubomír Buben ■

Jak pro vás DAQUAS může být nejužitečnější?

- 1. Chcete konzultovat licenční podmínky konkrétního minulého nebo budoucího nasazení softwaru Microsoft?** Napište nám, prosím, *jakých produktů* se vaše dotazy týkají, a stručně popište *scénář nasazení*. Budeme pak schopni rychleji posoudit rozsah a náročnost konzultací, i jejich cenu.
- 2. Potřebujete profesionálně provedenou inventuru svých softwarových prostředků,** abyste získali jasnou představu o tom, zda se někde nedopouštíte chyby, nepřepláčíte zbytečně či neriskujete postih?

...nebo...

- 3. Hledáte koncepční řešení?** Nestací vám jednorázové aktuální narovnání, ale chcete získat precizní, trvale udržitelný přehled v pořizování i používání licencí, který postupně odstraní všechna rizika.

V obou těchto případech nám napište, kolik máte

- celkem stanic (PC, notebooky, případně přístupové terminály či tenké klienty): 5-10...-50-100...
- serverů (součet fyzických a virtuálních): 5-10-20...
- roční dokladů o nákupu softwaru (průměr za poslední dva-tři roky): 1-5 / 6-10 / 11-20 / víc než dvacet

a my díky těmto indikátorům dokážeme odhadnout časový i cenový rozsah **jednorázového auditu produktů Microsoft i dalších služeb v oblasti správy softwarových prostředků**, které vám může DAQUAS poskytnout ve škále od jednotlivé metodické konzultace po úplný outsourcing SAM (Software Asset Management).

Tešíme se na spolupráci s vámi.

SAM@daquas.cz

JSEM IT PRO A HLEDÁM INFORMACE O PRODUKTECH MICROSOFT

> *V každém oboru platí, že se správnými informacemi se člověku pracuje daleko lépe. Aťák bez informací nic moc nového nevymyslí. A to je přeci škoda, když zrovna tahle oblast jde neustále dopředu. Problémem ovšem může být i to, když je k dispozici informací obrovské množství, aťák je zahlcen a neví, který zdroj v danou chvíli použít. Jiné jsou potřeba pro seznámení s produktem a jiné při řešení problémů. Proto se v následujících řádcích zaměřím na důležité zdroje informací trochu netradičně – podle časové osy nasazení nového produktu či služby.*

CHCI SE DOZVĚDĚT, CO VLASTNĚ MICROSOFT NABÍZÍ

Prvotní impuls, který vyvolá zájem o novinku, bývá různý. Může jít o článek v novinách či na webu, diskusi s kolegy z oboru či třeba náhodně vyslechnutou konverzaci. Z té se ovšem mnoho nedozvíte, a když chcete vědět víc, máte několik možností. Jednou z nich je například návštěva hlavní stránky Microsoftu na adrese <http://www.microsoft.cz>, kde zjistíte základní informace o všech produktech, které Microsoft nabízí. Další možností, pro profesionála v IT vhodnější, je **český TechNet Blog** na adrese <http://www.technetblog.cz>, kde máte jednak k dispozici každý den nové informace o aktuálním dění a novinkách v produktech, jednak vyhrazené stránky pro jednotlivé technologie. Pokud vám denní frekvence přísunu novinek nevyhovuje, můžete se přihlásit k odběru českého elektronického **měsíčníku TechNet Flash** na adrese <http://www.technetflash.cz>.

Ještě zajímavější možnosti jsou návštěvy akcí pořádaných společností Microsoft, kde se o všech novinkách dozvíte z první ruky, podrobněji, a můžete se zeptat na konkrétní věci, které vás zajímají. Poměrně velké procento setkání se zabývá právě prvotním seznámením s produkty a službami, ovšem máme k dispozici události, které zabíhají dále. Typickým příkladem jsou **IT Campy**, kde se kromě základního seznámení bavíme o jednotlivých částech podrobněji, zaměřujeme se na technické detaily a danou technologii si přímo na místě můžete vyzkoušet formou labů. O chystaných akcích včetně možnosti registrace se dozvíte na výše uvedeném TechNet blogu.

ZÁKLADNÍ INFORMACE MÁM, ZAJÍMÁ MĚ URČITÁ TECHNOLOGIE, CHCI VĚDĚT VÍC

Na akci jste se dozvěděli informace o nějakém produktu, technologii či službě, a teď byste rádi věděli víc: jaké potřebuji licence, co všechno můžu využít, jak se „to“ nasadí, jak se „to“ propojí s dalšími produkty a technologiemi, zkrátka jak to po technické stránce funguje.

Microsoft Virtual Academy

V tom případě určitě navštivte stránku **Microsoft Virtual Academy**, neboli zkráceně MVA, dostupnou na adrese <http://www.microsoftvirtualacademy.com>. Tento relativně nový portál vznikl primárně jako centrální výukové místo pro IT profesionály a vývojáře. Naleznete zde velké množství

kurzů zaměřených na technickou stránku prakticky všech aktuálně dostupných produktů a služeb společnosti Microsoft. Každý kurz je členěn na moduly, které obsahují informace o dané části produktu, a každý modul je zakončen zkouškou (jak jinak než samoobslužnou, konec konců jde o cloudovou službu). Kurzy se pohybují od úrovně „seznámení s produktem“ až po „implementace produktu XY krok za krokem od A do Z“, každý si tedy vybere, co je mu nejbližší. Většina kurzů je v anglickém jazyce, ovšem naleznete zde i několik kurzů v češtině.

Sluší se rovněž dodat, že portál Microsoft Virtual Academy a všechny kurzy v něm dostupné jsou k dispozici zdarma.

A pokud se budete chtít vzdělávat ještě hlouběji, nebo dávat přednost kontaktu s živým lektorem, můžete samozřejmě využít kurzy Microsoft Official Curriculum (M.O.C.) či zcela vlastní kurzy šité

na míru našemu prostředí, které nabízejí **autORIZOVANÁ ŠKOLICÍ STŘEDISKA**. Po jejich absolvování se obvykle tamtéž můžete pustit i do oficiálních certifikačních programů a zkoušek.

UŽ VÍM VÍC, CHCI SI TO VYZKOUŠET

Technologii máte teoreticky nastudovanou a teď byste si to celé rádi vyzkoušeli, osahali si dané prostředí, podívali se, jak vypadají ovládací konzole, kde je jaké zaškrtnutí a podobně. Pro tento případ Microsoft nabízí stránku **TechNet Virtual Labs**, kterou naleznete na adrese <http://technet.microsoft.com/en-us/virtuallabs/default>. Připraveny jsou tu stovky virtuálních testovacích prostředí, každé zaměřené na určitou technologii a určitý scénář. Pokud si vyberete ten správný lab, ve vzdáleném datacentru se pro vás nastartují příslušné virtuální stroje, po kterých se následně můžete volně pohybovat a provádět libovolné psí kusy. Samozřejmě doporučeno je postupovat podle návodu, který máte u každého labu rovněž k dispozici.

TechNet Virtual Labs jsou ideální pro prvotní osahání daného produktu, protože nepotřebujete žádný testovací hardware, nemusíte čekat na stažení zkušební software, jednoduše si sednete ke svému počítači, laby během dvou minut spustíte a můžete zkoušet a zkoušet.

VYPADÁ TO DOBRĚ, CHCI TO VYZKOUŠET VE SVĚM PROSTŘEDÍ

Virtuální laby jsou fajn, ale přece jen... jsou to dané scénáře, a vy byste si chtěli vyzkoušet přímo to, co vás trápí a co chcete řešit. V tom případě není nic jednoduššího než navštívit stránku **TechNet Evaluation Center** na adrese <http://technet.microsoft.com/en-us/evalcenter/default>, kde máte k dispozici volně ke stažení zkušební verze prakticky všech produktů a technologií Microsoft. Obvykle jsou omezeny na 90 dní. Můžete je nainstalovat a provozovat na vlastním hardwaru a vyzkoušet si tak všechno potřebné.

TechNet Evaluation Center ale není jen o klasických zkušebních verzích, které si stáhnete a nainstalujete. Čím dál víc do firemní infrastruktury zasahují i veřejné cloudové služby, které je rovněž dobré před implementací otestovat, vyzkoušet. I v tomto případě vám Evaluation Center pomůže. Máte zde totiž k dispozici i možnost zřídit si vybrané **veřejné cloudové služby po omezenou dobu** (obvykle 30 dnů) a na omezený počet uživatelů zdarma a zkoušet s nimi vlastní scénáře po libosti.

Pro náročnější testery, kteří chtějí zkoušet masivně a dlouhodobě, pak Microsoft nabízí (placený) program MSDN, kde máte na výběr mnoho variant, jak získat testovací software na delší období a využívat například možnosti zátěžového testování a podobně. Nedávno zpřístupněná edice **MSDN Platforms** je určena pro provozní IT profesionály, testery, provozní administrátory, projektové manažery a ostatní, kteří se potřebují účastnit procesu návrhu, tvorby, testování a nasazování aplikačního software, zejména serverové infrastruktury, ale nepotřebují Visual Studio nebo jeho pokročilou funkčnost. Více o ní najdete v předcházejícím čísle Softwarového QUASu, na webu společnosti DAQUAS či se dozvíte na msdn@daquas.cz.

Podrobnější informace o programu MSDN naleznete na stránce <http://msdn.microsoft.com/cs-cz/> nebo vám je také poskytnou DAQUAS, který už od roku 1997 spolehlivě funguje jako Informační centrum MSDN pro Českou republiku.

MÁM JASNO, CHCI TO NASADIT

Máte dostatek informací, všechno jste si vyzkoušeli, myslíte si, že implementace bude přínosná a chtěli byste se do ní pustit naostro. Máte v zásadě dvě možnosti: buďto si řešení nasadíte sami, nebo požádat o nasazení partnera. Druhá varianta, tedy využití partnera, často už na první pohled odrazuje. Partnerovi přece za implementaci budu muset zaplatit, a to mi celé řešení prodraží. Jenže ona ta cena nakonec může být podstatně nižší než při implementaci vlastními silami. Partner (tedy pokud vyberete toho správného) už má s danou technologií zkušenosti, ví, kolik zdrojů bude potřeba, jak to celé nakonfigurovat, propojit, zprovoznit, jakým slepým uličkám se vyhnout, zkrátka už si prošel tím, co si jinak (mnohdy trnitě) budete procházet vy. Hledat partnery lze na <http://pinpoint.microsoft.com/cs-CZ/home>, ovšem nejbezpečnější je jít po osobních referencích, zkušenostech a dojmu důvěryhodnosti, který ve vás zkušený partner vyvolá. Obvyčejně nejen tím, co vypráví, ale jak se umí ptát.

Ale dobrá, pojďme cestou vlastní implementace, konec konců bavíme se tu především o zdrojích *informací*. A v tomto případě je jednoznačně nejlepším zdrojem knihovna TechNet, dostupná na adrese <http://technet.microsoft.com/en-us/library/default.aspx>. Naleznete zde kompletní technickou dokumentaci pro všechny produkty a technologie Microsoft, přičemž tato dokumentace je obvykle strukturována od úvodních obecných informací, přes podrobnější popis produktů, jednotlivých částí a možností implementace, návrh velikosti daného řešení až po samotnou instalaci, prvotní konfiguraci a další kroky, potřebné k úspěšnému zprovoznění a provozování celého řešení.

PO NASAZENÍ ŘEŠÍM PROBLÉM

Implementace čehokoli ve firemní infrastruktuře IT obvykle neprobíhá zcela přesně podle očekávání. Většinou se setkáme s problémy, které je potřeba řešit. Nejjednodušší bývá využít služeb partnera, který danou technologii implementoval, a nechat jej, ať se postará. Partner obvykle má zkušenosti i z dalších implementací a s problémem se již možná potkal, takže vše vyřeší obratem, případně již má vychozené cestičky, kde hledat a najít.

Pokud si ovšem problémy řešíte sami, je velmi dobrým zdrojem informací **fórum TechNet**, a to jak globální na adrese <http://social.technet.microsoft.com/Forums/en-US/home>, tak v našich podmínkách lépe využitelná česká varianta, která je dostupná na adrese <http://social.technet.microsoft.com/Forums/cs-CZ/home>. Naleznete zde sekce určené pro jednotlivé oblasti (klient, server, Office, cloudové služby, licence atd.), následně členěné na jednotlivé produkty (Windows 7, Windows 8 atd.). Na fórech TechNet je dobré postupovat ve dvou krocích:

- Krok 1: projděte si fórum, které se vztahuje k vaší technologii, a podívejte se, zda už daný problém někdo neřešil.
- Krok 2: pokud selže krok 1, jednoduše zadejte svůj problém jako dotaz a čekejte.

Fórum je pod dohledem odborníků pro danou oblast a typicky během několika dnů se u vašeho dotazu objeví komentáře, návrhy řešení, případně žádost o další informace, a v naprosté většině případů se nakonec za pomoci ostatních dopátráte řešení.

Pozn.: Můžete krok 1 přeskóčit a rovnou zadat dotaz, ale vystavujete se riziku nevrle reakce přítomných odborníků. Odpovídat několikrát na stejný dotaz se jim většinou moc nelíbí.

A pokud selžou fóra, máte k dispozici stránku **technické podpory Microsoft** <http://support.microsoft.com/?ln=cs>, kde kromě řešení svépomocí máte i možnost asistované podpory.

ZÁVĚREM

Tolik tedy malý souhrn informačních zdrojů, které Microsoft dává IT profesionálům k dispozici. Rozhodně nejde o vyčerpávající výčet, na internetu je k dispozici obrovské množství dalších informací, ovšem na to by nám nestačil ani celý ročník Softwarového QUASu. Proto berte výše uvedené jako dobrý začátek a základní kostru pro sbírání informací a nebojte se hledat i další zdroje.

Hodně štěstí se studováním, zkoušením, implementací i řešením problémů!

■ Tomáš Kantůrek, Microsoft ■

CO S OKNY NA JAŘE?

> *Nebojte se, nemyslíme na kbelík a Iron, ale na vaše bezpečí a pohodlí. Přesto vás nebudeme navádět k instalaci mříží, ale raději k instalaci aktuálních operačních systémů.*

KONEC PODPORY WINDOWS XP - UPGRADUJTE!

8. dubna 2014 skončila technická podpora desktopového operačního systému Windows XP s SP3. To znamená pro operační systém větší zranitelnost, napadnutelnost. Další nepříjemností bude čím dál menší kompatibilita s aktuálním softwarem a hardwarem. Že o to nikdo nestál? Že všechno dobře chodilo i beze změn? Inu ano, fungovalo to. Stejně tak bychom i dnes mohli jezdit Škodou 120, ale většina z nás se rozhodne spíše pro klimatizaci, vytápěná sedadla a elektronické ovládání všeho možného. Ne proto, že by „stodvácá“ nesplnila účel a nedovezla nás skoro vždycky tam, kam jsme chtěli, ale jedno-

duše pro vyšší míru komfortu. Ze stejných důvodů přecházíme na nové verze softwaru – protože pomáhají k efektivnější práci uživatelů, po překonání prvního leknutí jim mnohem lépe padnou do ruky a nám v IT ulehčují správu prostředí. Tak nechte veterány fajnšmekrům a pro provoz na silnicích volte něco, co odpovídá současným potřebám i možnostem.

WINDOWS 8.1 UPDATE 1 UŽ JE TADY

Dobrá zpráva pro všech stránek. Někteří tradicionalisté konečně dosáhli svého oblíbeného adaptačního milníku „Já si počkám až na první service

OEM	Windows RT	Windows 8.1	Windows 8.1 Pro	
Full Packaged Product (FPP)		Windows 8.1	Windows 8.1 Pro	
Multilicence			Windows 8.1 Pro Upgrade	Windows 8.1 Enterprise Upgrade

Dostupnost jednotlivých edic Windows 8.1 v prodejních kanálech

pack". Jiné potěší, jak Microsoft zareagoval na fakt, že výrobci hardwaru zatím dostatečně nerozpoehybovali trh s dotykovými zařízeními, která se šíří pomaleji, než se dalo očekávat. Proto update 1 pro operační systém Windows 8.1 přináší větší komfort při ovládní operačního systému pomocí myši. Některá gesta jsou pro nedotykové prostředí nahrazena ovládacími prvky. Dále je optimalizováno prostředí a rozšíří se jeho provázání s hlavním panelem, což opět umožní pohodlnější a logičtější ovládní myši. Také po startu bude na nedotykových zařízeních automaticky nabíhat Plocha. Není to krok zpátky, je to cesta, která umožní ve firmě zachovat standardizovaný operační systém, a přitom dovolit každému uživateli takové prostředí, v němž se bude cítit pohodlně a bude produktivní. K tomu přibýly možnosti nastavení zobrazení, zlepšilo se sledování synchronizace složek do OneDrive a mimo jiné se změnila i výchozí aplikace pro přehrávání multimédií a prohlížení obrázků.

DOMŮ I DO PODNIKU

Ve verzi 8.1 jsou nyní dostupné celkem **tři různé edice operačního systému** (když pomineme speciální edici RT, která se dodává předinstalovaná v zařízeních s ARM procesory). Nejnížší edice s názvem **Windows 8.1** je určena primárně na domácí použití. Odpovídá dřívější edici Home Premium, slovo Home už však v názvu nenajdete, což může být trochu zavádějící. Použití ve firemním prostředí není samozřejmě zakázáno, ale předpokládá se jen v segmentu minifirem. Tuto edici nelze přiřadit do domény. Kromě toho také postrádá Group Policy, Hyper-V nebo schopnost bootovat z VHD. Do podnikové sféry bychom tedy už volili **Windows 8.1 Professional**, která nemá taková ome-

zení a běží i na dvouprocesorových zařízeních. Neomezuje nás ani ve výběru jazyků, protože je v zásadě *multilanguage*. Pro ochranu svých dat jistě oceníte, že obsahuje i technologii BitLocker pro šifrování disků. Pro vyšší úroveň funkcionality bychom mohli sáhnout až po edici **Windows 8.1 Enterprise** a užít si navíc ještě DirectAccess, BranchCache a AppLocker.

PLNÁ LICENCE VS. UPGRADE

Už od verze Windows XP jsou u desktopových operačních systémů plně licence dostupné pouze v podobě OEM nebo krabicových balení. Vzhledem k ceně krabic je doporučení jednoznačné – s novým zařízením nezapomeňte pořizovat i předinstalovaný operační systém. Nicméně i pro zapomnětlivce, případně dokonce pro hříšníky, má Microsoft řešení v podobě legalizačních licencí. Ty umožní dodatečné pořízení plné verze operačního systému v podobě instalačního média (Get Genuine Kit) nebo jako legalizační multilicenční smlouvu (Get Genuine Windows Agreement).

Jinak všechny typy multilicenčních smluv, ať už jde o Open, Select Plus nebo Enterprise Agreement, umí zajistit pouze upgrade desktopového operačního systému, a to pouze pro podnikové edice, tedy Professional a Enterprise. Je tedy potřeba být velmi opatrní a důkladně ověřit, že upgrade přidělujeme zařízením, které již má nějakou podkladovou plnou licenci. Opravňující podkladovou licenci je obecně jakákoliv starší verze Windows Professional, Business, Ultimate nebo Enterprise a také Mac OS. **Dostupnost edice Enterprise** je úplnou novinkou platnou od 1. března 2014. Před tímto datem totiž bylo možné nejvyšší edici operačního systému získat výhradně jako součást pokrytí Software Assurance.

SOFTWARE ASSURANCE

Od 1. března se změnilly podmínky pro pořízení Software Assurance (SA). Dříve jsme pokrytí SA mohli získat k OEM licencím a krabicím Windows Professional do 90 dnů od pořízení licence. Tato možnost nyní končí. Prozatím pro přechodové období **do 1. července 2014 platí výjimka**, ale k zařízením pořízeným po tomto datu již nebude možné přidat samostatně pokrytí Software Assurance. Vždy bude potřeba pořídit kompletní upgrade s SA bez ohledu na to, jak čerstvou krabici či OEM máme. Navíc, pokrytí Software Assurance bude dostupné výhradně pro edici Enterprise, pro nižší edice se k této službě nedostaneme.

Proč vlastně kupovat k operačnímu systému Software Assurance, když se obvykle mění jen při výměně hardwaru? Jde zejména o virtualizační práva. SA nám umožní instalovat až čtyři virtuální desktopy na daném zařízení a až čtyři virtuální desktopy provozované na serveru v rámci VDI infrastruktury. Dalšími výhodami jsou (vedle práva na nové verze) e-learning pro uživatele, poukazy na školení, podpora 24x7, možnost rozložení platby do tří ročních splátek a Windows To Go – možnost spuštění Windows z USB nebo externích disků na jakémkoli zařízení. Jedním z nejzajímavějších benefitů je přenositelnost licence. Do března 2014 byl totiž multilicenční Windows Upgrade vázaný na zařízení za všech okolností stejně jako licence OEM. Nyní už se ztrátou zařízení o upgrade nepějeme, ovšem pouze v případě, že je to upgrade s aktivní Software Assurance.

DOWNGRADE

Pokud se vaše prostředí pro Windows 8.1 pořád ještě nenadchlo, nebo z technických důvodů nyní přechod na aktuální verzi nepřichází v úvahu, nezoufejte. Stará XP můžete nahradit i jinou než nejnovější verzí operačního systému. Licence Windows mají právo na použití nižší verze. Opět se jedná pouze o podnikové edice (tedy u Windows 8.1 pro domácí použití žádný downgrade nehleďte) a práva na downgrade se různí podle způsobu pořízení. U OEM můžeme jít maximálně o dvě verze dolů, v krabicích (i GSK) downgrade není vůbec a multilicence (včetně legalizační GGWA smlouvy) umožňuje využití jakékoli předchozí verze.

Kromě možnosti využití předchozí verze najdeme nyní u Windows 8.1 také možnost využít nižší edici v případě, že máme pořízenou edici Enterprise. Do zařízení s touto licencí tedy můžeme nasadit i Windows 8.1 Professional.

WINDOWS INTUNE

V debatě o možnostech upgradu starších verzí Windows nesmíme zapomenout na cloudovou službu Windows Intune. Zajistí plnou správu a ochranu desktopu, v podstatě bychom mohli říct, že jde o hostovanou technologii System Center Configurations Manager a Endpoint Protection. Navíc je možné tuto službu pořídit i včetně desktopového upgradu Windows 8.1. Služba se vztahuje **na uživatele**, který ji pak může využít **až pro pět svých zařízení**. Dává dokonce nárok na edici Enterprise a má většinu práv Software Assurance včetně těch virtualizačních. V nákladech vás vyjde asi tolik jako elektrická energie, kterou by takových pět spravovaných zařízení v pracovních hodinách spotřebovalo.

JAK NA UPGRADE KONCEPČNĚ

Pokud je vaše společnost dlouhodobě věrná Windows XP, je možné, že jste nyní pořád ještě trochu vyděšení představou celopodnikového upgradu. Pro tyto případy však máme koncepční řešení. Microsoft nabízí celopodnikové smlouvy navržené pro menší (Open Value) i větší (Enterprise Agreement) společnosti. Smlouvy pokryjí všechna zařízení upgradem Windows a Software Assurance s nízkými vstupními náklady, protože využívají rozložených plateb. Navíc jsou cestou k jednodušší správě licencí, změna počtu zařízení se neřeší okamžitě, ale hlásí se pouze jednou do roka. Zajímavou variantou celopodnikových smluv jsou jejich pronájemní (Subscription) varianty, které jsou navíc velice flexibilní a cenově ještě příznivější. Pořád nedáte na svou starou škodovku dopustit? Nebo už jste se rozhodli pro novou verzi? Pak to udělejte co nejdřív. Z nových „oken“ bude ten výhled totiž mnohem veselejší.

■ Zuzana Sobotková ■

CO NOVÉHO V LICENCÍCH SQL SERVER 2014?

> *Máme pár dobrých zpráv. I když... všechno záleží na úhlu pohledu. Víte, jaký je rozdíl mezi optimistou a pesimistou? Optimista se domnívá, že svět, ve kterém žijeme, je ten nejlepší ze všech možných. Pesimista se obává..., že to tak skutečně je.*

SKLADBA EDIC

Od podstatných změn u verze 2012 jsme se nyní už ničeho velkého nenadáli, ani nedočkali. Hlavní edice jsou opět tři:

- Enterprise,
- Business Intelligence a
- Standard.

Vedle nich stále existují „nízkorozpočtovky“:

- Developer Edition (nadále bitově identická s verzí Enterprise, však s omezením použití pouze na účely vývoje a testování),
- Express (verze zdarma s technickými omezeními velikosti databáze, velikosti využitelné operační paměti RAM a podporovaných CPU) a
- speciální Web Edition, dostupná pouze poskytovatelům služeb s podepsanou smlouvou SPLA (Service Provider License Agreement), tj. hostery, outsourcingy.

Hlavní edice jsou prvním prostředkem téměř dokonalé škálovatelnosti řešení, která využívají Microsoft SQL Server. Edice Enterprise obsahuje veškerou dostupnou funkcionalitu SQL Server 2014, BI zahrnuje pokročilé funkce pro požadavky business intelligence, včetně samoobslužného přístupu uživatelů, a Standard je prostě databázový prostředek s dostatečně širokou nabídkou základních funkcí pro ukládání dat, tvorbu reportů a analýz včetně základních prvků BI.

Každý volí pro své řešení takovou edici, která odpovídá jeho potřebám a požadavkům. Docházkový systém skutečně nemusí běžet nad Enterprise Edition, první BI řešení v podniku dramaticky posune výsledky vytěžování dat i ve verzi Standard, edice Business Intelligence není stavěná na to, aby zpřístupnila dokonalý ponor do všech detailů neomezeným počtům uživatelů... to dělá až Enterprise. Nemá smysl pořizovat něco, o čem ještě teď netušíte, jak byste to mohli využít. Je lépe se poohlédnout po možnostech, které jsou elastičtější, a tak škálovat poměr cena/výkon ještě lépe.

PŘECHODY

Ovšem v tom je pro neznalé, či nedostatečně zběhlé, u SQL Serverů zrovna kámen úrazu. Přechody mezi edicemi nebo změna licenčního modelu ze Server/CAL na Per Core může pěkně potrápít, pokud s takovou alternativou nepočítáte už při pořizování licencí na míru současným potřebám.

Centové jsou lákavé třeba programy **ISV Royalty**, kdy SQL Server pořídíte výhodněji jako součást řešení dodaného nezávislým tvůrcem (například spolu s ERP či s výše zmíněným docházkovým systémem), ale budoucí rozvoj, zejména další napojování takových systémů do jiných aplikací, může být docela oříšek. Někdy, poctivě řečeno, nerozlučnouknutelný.

Mnohem atraktivnější alternativou jsou nyní licence poskytnuté **jako součást služby**. Nové smlouvy SPLA umožňují takovou službu včetně licenčního pokrytí a péče o celé řešení poskytnout i na hardware, který je ve vlastnictví či pronájmu koncového uživatele.

Běžný **přechod mezi edicemi** lze realizovat cestou nahoru (tzv. Step Up), i dolů – tomu se zase říká down edition rights. Bohužel, cesta nahoru, jak lze očekávat, znamená doplatek, ale využití „nižší“ edice namísto zaplacené už nikdy v penězích nezohlední. Možnost Step Up je navíc podmíněna tím, že uživatel má k SQL Serveru aktivní pokrytí Software Assurance. U tohoto rozšíření se zastavíme o chvíli později. Pro SQL Server je to hodně zásadní obohacení licenčních možností.

PÁR DŮLEŽITÝCH NOVINEK Z POMEZÍ LICENČNÍHO A TECHNOLOGICKÉHO

Milovníci SQL Serveru určitě oceňují především in memory OLTP (a já se o něm, ani o dalších technických vylepšeních rozepisovat nebudu, na to jsou tu jiní) – ovšem tento pokrok se ztělesnil především v edici Enterprise.

Většinu podniků evropské velikosti však většinu SQL potřeb dostatečně pokryje edice Standard,

zejména teď, kdy každá instance může využít až 128 GB fyzické paměti – dvakrát tolik, co dříve! Tím se její použitelnost v našich podmínkách ještě rozšiřuje – a napomáhá jí i to, že je stále dostupná v obou licenčních modelech: jak Server-CAL, tak Per Core.

MULTIPLEXING – EVERGREEN, NEBO...?

Tak hned zkraje: ANO, i nadále platí, že licenční pokrytí je potřeba obstarat pro veškeré uživatele, kteří mají nejen přímou, ale i nepřímou interakci s SQL Serverem. Ať už do něj data ukládají, nebo je zobrazují a čtou – i když mezi nimi a databází leží další prostředky, obecně nazývané *multiplexory* (například webový front-end, jiná aplikace, atd.). Edice Business Intelligence, která však typicky pracuje s mnoha různými zdroji dat o téměř nekonečném počtu rozličných uživatelů, ale výsledky poskytuje třeba jen limitované skupině vyvolených, dostala s verzí 2014 výjimku z podmínek licenčního pokrytí pro tzv. Batch Jobs. Hodně zajímavé je, že tato výjimka je navíc zpětně uplatnitelná i na SQL Server Business Intelligence Edition ve verzi 2012! Dávkové zpracování je přesně popsáno v licenčním ujednání – a pokud zvolíte pro plnění svých zdrojů BI analýz tuto cestu, vystačíte v poklidu s licenčním modelem Server-CAL, který je jí vlastní, protože uživatele, kteří jsou původci zdrojových dat, licencí pokrývat v tom případě nemusíte. (Pozor, tato výjimka není dostupná ve všech proudejších modelech – například v ISV Royalty ji licenční smlouva neuvádí.)

SOFTWARE ASSURANCE

Protože databáze bývají často srdcem či přinejmenším žaludkem mnoha business critical řešení, jistě budete při pořizování takového softwaru zvažovat i pokrytí Software Assurance (SA). **To rozhodně doporučujeme!** Poplatek za SA činí ¼ z ceny licence za rok pokrytí (serveru i CAL) a zdaleka to není jen právo na novou verzi (ačkoli ani to není určitě zanedbatelné při tom, jak se cykly vývoje stále zkracují). Pro SQL Server vám Software Assurance přináší tato rozšíření:

- Právo na studený záložní server (Cold BackUp for Disaster Recovery)
- Právo na pasivní fail-over server (dříve součást licence, ovšem bez SA to znamenalo po výpadku zůstat na záložním serveru nejméně 90 dní, do okamžiku, kdy se opět smělo změnit přiřazení licence. Ted

SQL 2014 – přehled edic			
Edice	Způsob licencování		
	Server+CAL	per Core	
Enterprise		✓	Licenční režim pouze „per Core“
Business Intelligence	✓		Pro uživatele, kteří využívají BI reporty a analýzy
Standard	✓	✓	Možnost zvolit si model dle scénáře nasazení

je toto právo už jen součástí SA. U režimu Server-CAL lze alternativně dokoupit druhou licenci pro server. U Per Core je nejrozumnější jít cestou SA – vyplatí se více.)

- Právo na přenesení licence do datacentra k poskytovateli služeb na sdílený hardware (License mobility through SA)
- Právo na libovolně častou změnu přiřazení licence v serverové farmě (License Mobility within Server Farms) – téměř nutné při virtualizaci na více strojích
- Pro edici Enterprise navíc právo Unlimited Virtualization (přiřadíte licenci všem jádrům všech fyzických procesorů a získáte právo na neomezený počet instancí OSE s SQL Serverem)
- A samozřejmě obvyklá práva Software Assurance:
 - na novou verzi,
 - na rozložení plateb,
 - na Step Up (přechod na vyšší edici)

PŘI POŘIZOVÁNÍ LICENCÍ SQL SERVER 2014 JE TEDY POTŘEBA ZVÁŽIT A SPRÁVNĚ SI VYBRAT

- Edici
- Licenční model (jen u Standard Edition, jinak je to dáno)
- Prodejní model (klasické komerční licence, ISV Royalty – součást řešení, SPLA – součást služby)
- Software Assurance Y/N (u některých typů multilicenčních smluv je toto rozhodnutí dané již typem smlouvy, automaticky SA zahrnují)

A to všechno s ohledem na aktuální i dohledné budoucí potřeby. Když je dobře zvážíte, můžete své řešení také téměř dokonale škálovat, aby jeho cena skutečně odpovídala jeho významu a užité hodnotě.

- Darina Vodrážková ■

POHLED POD POVRCH SQL S INŽENÝREM PREMIER SUPPORT

➤ *SQL Server se stále více uplatňuje v kritických prostředích, pod systémy s nejvyššími nároky na dostupnost, výkon či bezpečnost. Využití nových pokročilých technologií však může vést ke složitějším zásahům do serveru ve snaze o optimalizaci pro konkrétní způsob nasazení, což s sebou nese jistá rizika. Nikdo není vševědoucí a udržet si přehled o všech souvislostech a závislostech není snadné. Může se stát, že využití některé atraktivní funkcionality, kterou nemáme řádně nastudovanou, vyvolá negativní konsekvence v oblasti výkonu, bezpečnosti, dostupnosti či kvality dat. Tomuto riziku lze však předejít. Existuje řada způsobů, jak analyzovat stav databázového serveru, používá systémy pro monitoring, přes optimalizační nástroje a diagnostiky integrované přímo do SQL Serveru. Jeden z pokročilých způsobů diagnostiky SQL Serveru a případně i dalších technologií nabízí služba společnosti Microsoft zákazníkům s kontraktem Premier Support pod názvem **Risk and Health Assessment Program**.*

CO JE PREMIER SUPPORT?

Jedná se o kontrakt zajišťující nadstandardní podporu zákazníkům, kteří mají vysoké nároky na platformu Microsoft. Zahrnuje nejen **reaktivní podporu v režimu 24x7** s garantovanou odezvou až do 1 hodiny podle závažnosti incidentu, ale rovněž **proaktivní služby**, jejichž úkolem je identifikovat a eliminovat rizika spojená s provozem konkrétní technologie tak, aby se jim předcházelo. Tyto proaktivní služby vycházejí ze znalostí a poučení získaných při řešení reaktivních incidentů Premier Support na celém světě. Pokud se u více zákazníků objeví problém, který vychází z nějakého jednoho nekorektního zásahu administrátora, nejenže se zapíše do oblíbené znalostní báze (KB), ale ovlivní i optimalizaci diagnostických nástrojů používaných při revizi dané technologie a také úpravu obsahu školení či workshopů nabízených v rámci proaktivních služeb Premier Support.

A CO JE RAP?

Krom hudebního směru je to také **Risk and Health Assessment Program**. Je jednou ze stěžejních a nejčastěji používaných proaktivních služeb Premier Support. Jedná se o detailní diagnostiku konkrétní technologie, která vám umožní ponořit se do netušených hlubin daného systému. V praxi RAP často odhaluje nejen skrytá rizika, ale upozorní i na záležitosti, které jsou zřejmé, leč bohužel opomíjené. Zářným příkladem může být problematika zálohování či bezpečnostní aktualizace. RAP je v portfoliu služeb Premier Support nabízen pro veškeré primární technologie společnosti

Microsoft: Active Directory, Exchange, Hyper-V, SharePoint, Lync, Windows Desktop, SCOM, atd. Samozřejmě se liší v použitých diagnostických nástrojích i samotnou koncepcí a záběrem, nicméně z procesního pohledu je převážná většina výkonů RAP zcela identická.

Zpravidla se jedná o tří denní práci certifikovaného inženýra. Jí předchází dnes již samoobslužné shromáždění vstupů. První krokem zákazníka je, že provede registraci na dedikovaném portále, který se stane jakýmsi středobodem pro výměnu informací. Po registraci je třeba stáhnout připravený set nástrojů pro **sběr dat z produkčního prostředí** zákazníka, který si zákazník může provést zcela sám dle dostupných instrukcí, data se následně nahrají na zmíněný portál.

Před samotnou analýzou sebraných vstupů si inženýr ověřuje společně se zákazníkem integritu dat. **Analýza dat** probíhá offline a zabere zhruba 1 den. Následující den se odehrává již přímo u zákazníka, kde se analýza prochází a diskutuje se nad jednotlivými nálezy, přičemž se do stále otevřené analýzy zaznamenávají specifika dané konfigurace a prostředí zákazníka. Současně s diskusí probíhá již i takzvaný **Knowledge Transfer** a případně odstraňování chyb a rizik, které je možné realizovat bez velkých zásahů do prostředí. Pod pojmem Knowledge Transfer si v praxi představte vysvětlování toho, proč se daný nálezhodnotí jako riziko a jaké může mít konsekvence. Poslední den služby RAP je věnován přípravě finální zprávy pro zákazníka, která obsahuje popis veškerých rizik škálovaných dle kritičnosti a doporučení či přímo popsané postupy pro jejich odstranění. Zbýlý čas onsite se věnuje odstraňování ne-

Je můj SQL Server zdravý?

standardních stavů, kde je to rovnou možné. Závěrečná **Remediation Planning Session** je jakýmsi oficiálním shrnutím výsledné zprávy a nejdůležitě-

ších náleží a proběhne také vzájemná dohoda nad plánem nápravných činností, které se zaznamenají do předpřipraveného harmonogramu.

Key areas for Remediation

- **File placement**
 - Separate TempDB files from user DBs
 - Check Max file size and Autogrowth in MBs
- **File Performance Optimization**
 - Defrag data files on filesystem (CONTIG.EXE)
 - Use multiple (2-3) files for TempDB with same initial size and Autogrowth
- **Table and Index Design**
 - Optimize Indexes (Duplicate, Redundant, Missing)
- **Maintenance Plans**
 - Review Maintenance Plans for all DBs using Best Practices
- **Security**
 - Review security settings for SQL Server (roles, pwds..)

Příklad diskutovaných doporučení z Remediation Planning Session

Zásadní výhodou pro zákazníka je, že diagnostický nástroj se v rámci realizace RAP pořizuje jako licence s časovou platností na 1 rok. To znamená, že zákazník si po celou tu dobu může kdykoliv spus-

tit kompletní diagnostiku a zcela bez asistence si lehce kontrolovat, zda aplikovaná doporučení mají vliv na hodnocení znázorněná zelenou či červenou barvou.

Issue Details Scorecard	Severity	Type	Status
SQL Server Database Options			
Database Options			
Database(s) identified with AUTO_CREATE_STATISTICS option disabled	Medium	Risk	Failed
Database(s) identified with AUTO_SHRINK option enabled	High	Risk	Resolved
Database(s) identified with AUTO_UPDATE_STATISTICS option disabled	Medium	Risk	Failed
Database(s) identified with page verify option not set to CHECKSUM	Medium	Risk	Failed
Database(s) identified with recovery model set to Simple	High	Risk	Failed
User database is set to compatibility level lower than the default installation level.	Low	Risk	Failed
User Databases found that have collations different from master database	Medium	Risk	Failed

Příklad Remediation Planning Session scorecard

SPECIFIKA RAP PRO SQL SERVER

Stejně jako pro ostatní technologie, SQL RAP poskytuje hloubkovou analýzu databázového

serveru, jak z pohledu konfigurace, tak z pohledu procesního nastavení a personálního pokrytí, přičemž výstupy srovnávají aktuální stav s doporučenými postupy.

Je můj SQL Server zdravý?

Consolidated Scorecard	Risk Severity	Health Severity
SQL Server Configurations	High	No Issues
SQL Configurations	High	No Issues
SQL Server Database Options	High	No Issues
Database Options	High	No Issues
SQL Server Information	High	No Issues
SQL Server Info	High	No Issues
SQL Server Properties	No Issues	No Issues
SQL Properties	No Issues	No Issues
SQL Server Security	Medium	No Issues
SQL Security	Medium	No Issues
SQL Server Architecture and Design	High	High
Database Files	High	Medium
Database Indexes	High	High
SQL Server High Availability	Medium	High
Cluster Hotfixes	No Issues	No Issues
Cluster Resource	Medium	High
Always On	No Issues	No Issues
SQL Server maintenance	No Issues	No Issues

Consolidated Scorecard	Risk Severity	Health Severity
SQL Server maintenance	No Issues	No Issues
OS Configurations for SQL	High	No Issues
OS Configurations for SQL	High	No Issues
Event Log Analysis	Medium	No Issues
Event Log Analysis	Medium	No Issues
Operational Excellence	Low	No Issues
Disaster Recovery	Low	No Issues
Environmental Dependencies	No Issues	No Issues
Monitoring	No Issues	No Issues
Operational Excellence	No Issues	No Issues
Security	No Issues	No Issues
Update Management	Low	No Issues
SQL Server Update Management	Low	No Issues
SQL Server Error Log	High	Medium
SQL Error Log	High	Medium
Performance	High	No Issues
SQL Performance	High	No Issues

Příklad celkové scorecard SQL RAP zobrazující veškeré oblasti analýzy

V rámci SQL Server RAP se diagnostika a analýza zaměřuje zejména na následující oblasti: Dle předdefinovaných šablon analýzy se kontroluje zhruba 400 možných problémů, přičemž výsledná

zpráva se detailně věnuje všem, které jsou hodnoceny jako potenciální hrozba, byť nízké kritičnosti. Je tedy zcela běžné, že bývá v rozsahu kolem 140 stran.

DAQUAS. Příjemné rozhraní mezi člověkem a softwarem.

The screenshot shows the Microsoft SQL Server RAP interface. The main content area displays an issue titled "High number of Page Splits/sec". The issue classification is "Risk" with a severity of "Medium". It was created on Monday, April 28, 2014, and last changed on the same date. The tags include "SQL Performance". The description states: "This issue fires if there are greater than 20 Page Splits/sec per 100 Batch Request/sec. Page Splits/sec is the number of page splits per second that occur as the result of overflowing index pages. Dependent upon table/index design. This value needs to be low as possible. Heavily fragmented indexes may be the result of high page splits/sec." The affected objects list contains one item. The interface also includes a sidebar with a search bar and a list of other issues, and a bottom navigation bar with options like "Home", "My assessments", and "Support".

Ukázka popisu konkrétního rizika a míry detailu výstupní zprávy

DO TOHO!

Dlužno dodat, že RAP je komerční služba nabízená jako součást předplaceného kontraktu Premier Support, což na místní poměry není záležitost zcela levná. Na druhou stranu jde o službu zákazníkům Premier Support často využívanou a dle jejich zpětné vazby je možné s klidným svědomím prohlásit, že užitečnou. Poskytuje vhled do konkrétní technologie, jaký nikdo jiný neposkytne, a reálně opravdu pomáhá eliminovat rizika spojená s pro-

vozem business critical platformy. Spravujete-li SQL Server v prostředí náročném na vysokou dostupnost, bezpečnost, odezvu, děláte často úpravy konfigurace, plánujete na dané verzi setrvat ještě nějaké roky a chcete mít jistotu, že se současným stavem nesměřujete do IT záhuby, pak je hloubková profylaxe vašeho databázového serveru velice účinný pomocník.

- Michal Hroch, Microsoft Premier Support ▪

PREMIUM SOFTWARE DEVELOPMENT A TEAM FOUNDATION SERVER

➤ *Není žádným tajemstvím, že dodat komplexní softwarový projekt včas a v odpovídající kvalitě není vždy snadné. Pokud ještě musíme zohlednit, že aktivní projekt není jen jeden, ale jsou jich desítky, že jednotlivé projekty jsou v různé fázi vývoje a že je dodáváme různým korporátním zákazníkům v zahraničí, pak si jistě dokážete představit, o jak komplexní úkol se jedná. V tomto článku se budeme snažit v krátkosti popsat, jak tento nesnadný úkol naše společnost IPS zvládá právě za pomoci produktu Team Foundation Server 2013 od společnosti Microsoft.*

Pro IPS, stejně jako pro mnohé jiné společnosti, je TFS 2013 klíčovým pilířem softwarového vývoje, který implementuje všechny základní funkce a procesy nezbytně nutné k vývoji projektů na platformě Microsoft. Naše první praktická zkušenost s tímto produktem se týkala již verze TFS 2008, jež úspěšně přispěla ke konsolidaci veškerého našeho softwarového vývoje a interních procesů. Další postupnou migrací na vyšší verze jsme začali využívat tento nástroj více, a to jak horizontálně, tak i vertikálně. V této chvíli vyvíjíme pouze za pomoci verze TFS 2013.

Jak konkrétně tedy v IPS TFS používáme? S každým novým projektem vytvoříme jemu odpovídající TFS projekt (resp. „collection“) a nastavíme přístupová práva tak, aby odpovídala podepsaným NDA. Většina našich projektů je založena buď s pomocí „Agilní“ nebo „Scrum“ šablony. Záleží ovšem jen na uživateli, jakou z nabízených šablon si vybere. Každá šablona poskytne sadu předem definovaných artefaktů, které lze použít při dalším vedení projektu.

IPS s.r.o. je člen soukromé skupiny IPS Group z Lichtenštejnska. Společnost byla založena v roce 1992 a má pobočky v Curychu (Švýcarsko), v Praze a v Brně (Česká republika). Poskytujeme služby v oblasti softwarového vývoje, který vede k optimalizaci klíčových procesů ve společnostech našich zákazníků. IPS dodává rozsáhlé a dlouhodobé projekty po celém světě, většina zákazníků pochází ze západní a severní Evropy. Patříme mezi nejlepší společnosti v poskytování komplexních řešení z oblasti .NET, BI a IBM i v Evropě.

<http://ips-ag.com/cz/>

Dokumenty jsou uloženy v SharePoint portálu, odkud jsou kdykoliv dostupné, jak přes rozhraní plně integrované do Visual Studia, tak i přes nativní webové rozhraní. V iniciální fázi projektu TFS používají hlavně analytici a projektoví manažeři, kteří projekt plánují a analyzují business požadavky zákazníka. Během této doby vzniká iniciální sada dokumentů a entit nezbytných pro agilní vedení projektu (například plánování sprintů, záznamy v backlogu, use stories atd.). Všechny tyto dokumenty a entity jsou spravovány pomocí TFS, dále se upravují a vznikají během celého vývojového cyklu. Během vlastního vývoje používáme další pokročilé funkce TFS. Všechny tyto funkce mají vývojáři na dosah ruky, protože TFS klient je integrovaný přímo do Visual Studia. Mezi nejčastěji využívané funkce v IPS můžeme zařadit následující:

- „Source control system“ řídicí přístup a správu zdrojového kódu. Tento systém je plně integrovaný s ostatními funkcemi TFS, takže umožňuje například asociování změn kódu s určitým úkolem apod. Při změně kódu je také možné aplikovat daná pravidla tak, aby změna vyhovovala vývojovým procesům ve firmě.
- Každý člen projektu pomocí TFS dostává a vytváří úkoly. TFS poskytuje kompletní prostředí pro správu úkolů, udržování jejich historie, doplňování dodatečných informací a asociací na další objekty, jako jsou třeba „user stories“.
- Projekt manažer má v každém okamžiku detailní přehled o stavu projektu díky integrovanému reportovacímu řešení. Některé z reportů v IPS používáme přímo pro prezentaci zákazníkům, například během

plánování sprintů nebo při diskuzích ohledně konvergence projektu.

- Další často využívanou funkcí je podpora automatických buildů a „continuous integration“. Samozřejmostí je, že se celé řešení automaticky přeloží, sestaví a připraví k nasazení.

Kromě TFS klienta integrovaného přímo do Visual Studia je také možné používat plnohodnotné webové rozhraní.

Po celou dobu vývoje, jakož i po jeho ukončení, TFS poskytuje svému uživateli aktuální a kompletní pohled na stav projektu. TFS je dynamický nástroj. Pokud vám poskytnutá data a reporty přijdou příliš svazující, můžete využít analytické kostky pro vlastní dotazy a analytické aktivity.

Implementaci samozřejmě projekt nekončí. Nezástupitelné místo v něm má i testování. V IPS dedikované týmy používají nástroj nazvaný Test Manager, který je plně integrovaný do TFS. V něm se vytvářejí všechny testy a testovací strategie. Pro testování se používají jak automatizované, tak manuální testy. Přehledy s výsledky testů a jejich popisem předáváme pravidelně zákazníkovi coby součást naší dodávky. Na vybraných projektech používáme také Lab Management na správu virtuálních prostředí užívaných při testování.

Pokud vám připadá TFS příliš robustní nebo se nechcete zatěžovat jeho správou, je možné používat jeho cloudovou verzi.

Toto byl jen krátký výčet vlastností TFS, které v IPS používáme a které nám umožňují dodávat projekty včas a v požadované kvalitě. A to se nám daří.

▪ Martin Rücker, IPS ▪

LICENCE JEDNODUŠE? KOMPLEXNĚ A FLEXIBILNĚ.

> *Smyslem IT je spolehlivá služba uživatelům. Správnou cestou ke spolehlivému IT je často také služba, protože dnes už rozhodně nestačí sólový výkon. Platí to i pro zajištění správného licenčního pokrytí? Lze mít licence zajištěné formou servisu? Takové řešení nejlépe reprezentují pronájemní licenční programy, ale také služby poskytovatelů či online services, které zajistí nejen licence, ale i celkově funkční aplikace provozované mimo naše prostředí.*

Dnes bychom se chtěli věnovat spíše té první možnosti, tedy poskytnutí licenci v podobě celopodnikových programů společnosti Microsoft. Ukážeme

si, že jde o smysluplné, komplexní, cenově efektivní a flexibilní řešení, které nám ve finále ponechá otevřená vrátka i k hybridním modelům, nebo úplně-

mu přechodu do online modelu. Aktuální starosti všech, kdo se dnes věnují nákupům licencí, jsou totiž především tyto požadavky:

1. Nízká cena
2. Minimální zásah do cashflow
3. OPEX vs CAPEX
4. Škálovatelnost řešení – možnost měnit:
 - a. počty
 - b. produkty
 - c. edice
 - d. způsob použití – ve fyzickém i virtuálním prostředí, na vlastním i sdíleném hardwaru, v čistých i hybridních scénářích
5. Kontrolovatelnost (legal compliance, predikovatelný rozpočet)
6. Obsah nabídky (co je v ceně, co už mimo ni)

Nejčastěji a nejvíce se sice mluví o nízké ceně, ale ve skutečnosti jde mnohem více o to, jak bude pořízený software odpovídat potřebám a očekávanému užítku. Potřebám aktuálním i budoucím, o nichž toho zatím mnoho nevíme.

Pro nastupující model provozu IT je charakteristický požadavek na využití neustále připojených chytrých mobilních zařízení, doprovázený intenzivní komunikací v rámci různých sociálních sítí, obklopených serverovou infrastrukturou na principu cloudu, která dokáže vyhovět potřebám náročných výkonů, jako je analýza *big data*. (IDC, 2014)

Už nyní dochází k postupné proměně prostředí a využitých prostředků. Toto mezidobí samozřejmě doprovází docela složitý hybridní mix, kdy je třeba současně spravovat on-premise/cloud, trvalá uživatelská práva/předplatné a PC/mobilní zařízení. IDC odhaduje, že v nejbližších 3-5 letech se dále zvýrazní přechod od investičních nákladů na software do přímých operativních a dojde k růstu plateb za předplatné užívání softwaru až o 35%. Dalším zajímavým trendem z průzkumu IDC, který je užitečné pozorovat a zvážit, je fakt, že 62% organizací plánuje využít práva License Mobility, aby mohly postupně či příležitostně přesouvat aplikace do cloudové infrastruktury.

KOMPLETNÍ POKRYTÍ

Celopodnikové programy, jak už jejich název napovídá, se vyznačují tím, že zahrnují **kompletně celou organizaci**, případně **všechny provozované instance** softwaru. Konkrétní program volíte podle toho, co má být tou kompletní platformou, kterou bude smlouva pokrývat. Nejtýpčtější je platforma desktopová. V tom případě pokrýváte celou společnost nejméně jedním z těchto produktů:

- Office Professional Plus,
- Windows Enterprise,
- balíček klientských licencí Core CAL nebo Enterprise CAL Suite,
- případně odpovídající online služby Office 365.

Kromě desktopové platformy se u celopodnikových smluv setkáváte i s platformou

- SQL Serverů,
- Visual Studia s MSDN,
- Windows Serverů s produkty System Center souhrnně dodávanými v balíčku Core Infrastructure Suite
- a nakonec s Windows Azure, online službou pro zajištění serverové platformy.

V celopodnikové smlouvě máte obvykle kromě zvolené platformy dostupné ještě celé spektrum dalšího softwaru v takzvané doplňkových produktech. Kupříkladu v případě smluv s desktopovou platformou si lze pronajímat téměř všechny ostatní produkty Microsoftu ve stejném režimu a počtech, jaké je zrovna potřeba.

FLEXIBILITA

Velkou výhodou pronájemních programů je jejich ohebnost a přizpůsobivost aktuálním potřebám. Jsou nastavené tak, abyste platili opravdu pouze za to, co používáte. Žádné pořizování licencí „do foroty“, žádné zahrozené investice způsobené měnicemi se potřebami. U platformních produktů platí, že o každém výročí pouze nahlásíte změnu počtů. Příchozí uživatelé tedy v průběhu roku nevyžadují žádnou akci. Jednoduše jim softwarové vybavení přidělíte a jejich existenci nahlásíte až o následujícím výročí. V počtech lze ovšem nejen stoupat, ale i klesat, takže ani při rozdělení společnosti nebo rozsáhlé restrukturalizaci se nestane, že by vám velký objem licencí zůstal na ocet. Jednoduše dojde ke snížení plateb dle aktuální velikosti společnosti.

Všechny ostatní produkty (doplňkové), které máte do smlouvy zahrnuté, jsou úplně volitelné, a jejich skladbu i počty můžete o výročí změnit tak, jak vám aktuálně vyhovuje. Doplňkové produkty lze ze smlouvy i úplně vyloučit, pokud je přestanete používat, případně je nahradíte jiným typem licence. Dalším příspěvkem do kategorie flexibilita je i možnost přirozeně kombinovat ve společnosti řešení on premise a online pod jednou licenční smlouvou. Tim je otevřena cesta i k hybridním modelům a k postupnému přechodu do modelu „software jako služba“.

SOFTWARE ASSURANCE

Software Assurance je poměrně rozsáhlá skupina dodatečných výhod a služeb, které mají za cíl snazší nasazení, efektivnější použití, neomezený technologický rozvoj a vyšší flexibilitu a bezpečnost prostředí. Jejich konkrétní rozsah a skladba je obvykle daná skladbou a rozsahem produktů zahrnutých do smlouvy a lze ji předem spočítat. Nicméně dostupnost některých benefitů závisí i na zvoleném programu. Celopodnikové pronájemní programy bývají obvykle nejbohatší.

STANDARDIZACE

Jednou z výhod aktivního pokrytí Software Assurance je právo na nové verze. Znamená to, že můžete (ale nemusíte!) přejít na aktuální verzi produktu prakticky ihned po jejím uvedení na trh. Zásadnější výhodou celopodnikových programů je ovšem možnost standardizace na jedné jediné verzi, ať už jde o tu aktuální, nebo některou z předchozích. Používáním stejné technologie napříč celou společností minimalizujete při spolupráci rizika nekompatibility a nekonzistentních pracovních postupů. Když dopřejete uživatelům stejná prostředí, mohou přirozeně vzájemným učením zvyšovat svou schopnost ovládat softwarové vybavení. Zapomenout nesmíme ani na IT správce, kteří jistě také ocení, že nebudou muset perfektně ovládat několik různých prostředí a ztrácet při podpoře uživatelů svůj drahocenný čas problémy, jimž standardizace bezpečně předejde.

Až nastane ten správný čas na upgrade technologií, je díky celopodnikovému pokrytí možné tento krok vpřed udělat bez předem neplánovaných nákladů. Tím se faktické rozhodnutí o přechodu na novou verzi vrací z ruky finančních ředitelů do kompetence ředitelů IT.

PREDIKOVATELNÉ NÁKLADY

Z pohledu nákladů vložených do licenčních potřeb společnosti jsou pronájemní celopodnikové smlouvy snem každého finančního ředitele. Ceny produktů jsou po celou dobu trvání smlouvy, tedy 3 roky, fixované (v EUR), a tak je v podstatě jedinou zásadní proměnnou počet zařízení či uživatelů ve společnosti. Každá další platba je předvídatelná, odehrává se vždy v přesně stanoveném termínu, a pokud jste schopni plánovat i změny infrastruktury, pak vůbec nic nebrání tomu, abyste byli schopni náklady určit velmi přesně a s velkým předstihem. Způsob účtování u těchto programů je stejný jako u účtování služeb, jde tedy o opex.

Navíc pronájemní smlouvy vyžadují nejnižší vstupní platby a de facto „hodně muziky za málo peněz“. Kolikrát se setkáte se scénářem, kdy společnost investuje nemalé prostředky do částečného řešení

nebo do licencí, ale už nezbydou prostředky na to, aby se řešení plně nasadilo, uživatelé proškolili, prostě aby nová technologie na sebe začala neprodleně vydělávat? Taková investice je pak nesmyslně alokovaná a její návratnost žalostná. Pronájemní modely přitom dovolí vyčerpat o hodně menší část ročního rozpočtu na kompletní licenční řešení, takže v něm zůstanou prostředky na to, aby se technologie co nejrychleji a nejefektivněji uvedly do pracovního procesu.

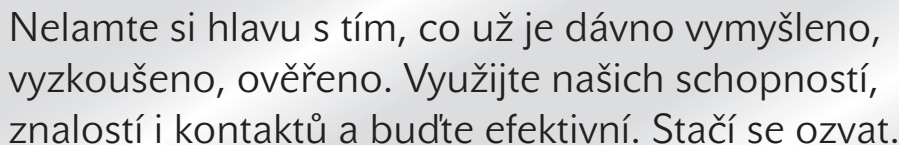
TRVALÉ LICENCE

Jste pořád skeptičtí vůči pronájmu licence a raději byste ji měli pěkně pod střechou, tedy s trvalým právem užívání? Inu, pořád jsou scénáře, kdy trvalé licence budou dávat větší smysl. U všech pronájemních modelů (kromě online služeb) je na konci smlouvy možnost odkoupení licencí k trvalému užití. Všechny pronájemní smlouvy také mají varianty splátkové, kde hned od začátku splácíte licence ve třech ročních platbách a na konci smlouvy jsou automaticky vaše. Pořád jde o smlouvy s celopodnikovým pokrytím a prakticky stejnými výhodami, liší se pouze v drobnostech. Obě cesty vedou ve finále k podobnému výsledku a podobným nákladům, jen s jiným průběhem, dopadem na cashflow.

JAK ZAČÍT?

Celopodniková smlouva je způsob jak dosáhnout standardizovaného, unifikovaného a přitom plně flexibilního řešení licenčních potřeb na dlouhou dobu. Nicméně před takovým krokem je potřeba nevynechat řádné prozkoumání prostředí, aby výběr a nastavení smlouvy byly opravdu optimální a dlouhodobě odpovídaly IT potřebám společnosti. Správným předskokanem jsou prvky Software Asset Managementu, procesu, jehož výsledky jsou tím nejlepším podkladem pro nalezení optimálního licenčního modelu. Neváhejte a promluvte si s našimi konzultanty o prvním koncepčním kroku, Rámcové studii. Jako vstupní analýza správy softwarových prostředků odhalí možná rizika i cesty k lepší, flexibilnější, a přitom lépe spravovatelné IT budoucnosti.

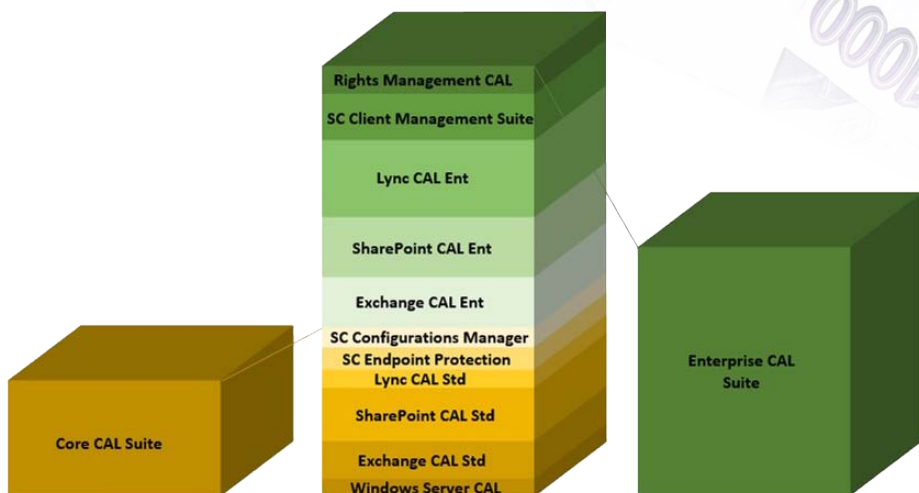
■ Zuzana Sobotková ■

Nelamte si hlavu s tím, co už je dávno vymyšleno, vyzkoušeno, ověřeno. Využijte našich schopností, znalostí i kontaktů a buďte efektivní. Stačí se ozvat.

Celopodnikové smlouvy

Balíčky klientských přístupových licencí

Přibližné kalkulace ročních nákladů na jednoho zaměstnance

v pronájemní celopodnikové smlouvě z oblasti desktopové platformy (bez DPH)

Windows	Office	Serverové aplikace	Průměrný roční poplatek na zaměstnance
Pořizovaný pouze jako OEM	Pořizovaný jako OEM, nebo nepoužívaný	Exchange Server SharePoint Server Lync Server (nebo Office 365) standardní funkcionality	2 200 Kč (184 Kč/měsíc)
Pořizovaný pouze jako OEM	Office Professional Plus, nebo Office 365	Exchange Server SharePoint Server Lync Server (nebo Office 365) standardní funkcionality	7 100 Kč (592 Kč/měsíc)
Windows Enterprise (nebo Windows Intune)	Office Professional Plus, nebo Office 365	Exchange Server SharePoint Server Lync Server (nebo Office 365) standardní funkcionality	8 900 Kč (742 Kč/měsíc)
Windows Enterprise (nebo Windows Intune)	Office Professional Plus, nebo Office 365	Exchange Server SharePoint Server Lync Server (nebo Office 365) rozšířená funkcionality System Center plná správa prostředí	11 600 Kč (967 Kč/měsíc)

Náklady na kompletní IT vybavení uživatele je dobré vidět v porovnání se mzdovými náklady na daného zaměstnance. Bez IT prostředků jeho užžitná hodnota dost drasticky klesá...

DAQUAS

- Rozpočet!** (ach jo)
- Bez rozpočtu??** (to nepůjde)
- K rozpočtu...** (co zas budu potřebovat)
- Vidím rozpočet** (ale hodně v dálce)
- Rozpočte, rozpočte** (marný povzdech)
- O rozpočtu** (s kým bych se tak poradil)
- S rozpočtem!** (všechno půjde líp)

Máme návod,
metodiky

Máme chytré

otázky, které je potřeba položit sobě a především
zadavatelům z oblasti byznysu

Můžeme vám dost práce a vymýšlení ušetřit

Můžeme vám kus práce usnadnit

A dokonce

Můžeme něco udělat za vás

MONEY

Provedeme vás
sestavováním
(které položky)

i tvorbou (jak určit náklady) rozpočtu

Promítneme do něj různé aspekty a úhly pohledu,
protože svět, ve kterém se pohybujeme, není
dvourozměrný

Poradíme, která rizika vzít v úvahu, jak je vyhodnocovat
a finančně ocenit

Připravíme SWOT analýzy a prezentace
pro management

Představíme hodnotu vašeho IT a jeho význam pro
podnikání vaší firmy, společnosti či organizace

PENÍZE